

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2004 No. 1742

**Rheoliadau Canolfan Iechyd Cymru
(Cyfansoddiad, Aelodaeth a Gweithdrefnau) 2004**

RHAN 1

Aelodaeth

Aelodaeth y Ganolfan

2.—(1) Bydd y Ganolfan yn cynnwys dim mwy na 12 aelod wedi'u penodi gan y Cynulliad.

(2) Wrth benodi aelodau, bydd y Cynulliad yn ystyried pa mor ddymunol fydd penodi personau sydd â phrofiad, ac sydd wedi dangos cymhwysedd, yn rhyw fater sy'n berthnasol i swyddogaethau'r Ganolfan.

(3) Y Cynulliad fydd yn penodi'r cadeirydd (a fydd yn aelod o'r Ganolfan) a chaiff, os gwêl yn dda, benodi un o'r aelodau eraill yn is-gadeirydd.

(4) Yn ddarostyngedig i baragraff (5), caiff y Ganolfan o dro i dro benodi aelodau cyfetholedig y mae'n ymddangos iddi ei bod yn angenrheidiol neu'n hwylus er mwyn i'r Ganolfan gyflawni ei swyddogaethau.

(5) Rhaid i nifer yr aelodau cyfetholedig beidio â bod yn fwy na nifer yr aelodau oni chafodd y Ganolfan ganiatâd ysgrifenedig y Cynulliad i fynd dros y nifer hwn.

Deiliadaeth swydd cadeirydd ac aelodau eraill

3.—(1) Cyfnodau swydd y cadeirydd, yr is-gadeirydd ac aelodau eraill y Ganolfan fydd y cyfnodau a bennir gan y Cynulliad wrth benodi ond fel arfer ni fydd yn fwy na chyfnod o bum mlynedd ar y mwyaf.

(2) Cyfnod swydd aelod cyfetholedig fydd y cyfnod a bennir gan y Ganolfan wrth benodi ond fel arfer ni fydd yn fwy na chyfnod o ddwy flynedd.

Terfynu deiliadaeth swydd

4.—(1) Caiff aelod ymddiswyddo ar unrhyw adeg yn ystod y cyfnod y penodwyd ef iddo drwy roi hysbysiad ysgrifenedig i'r Cynulliad.

(2) Caiff aelod cyfetholedig ymddiswyddo ar unrhyw adeg yn ystod y cyfnod y penodwyd ef iddo drwy roi hysbysiad ysgrifenedig i'r Ganolfan.

(3) Y dyddiad y bydd ymddiswyddiad drwy hysbysiad yn unol â pharagraff (1) neu (2) yn effeithiol fydd—

(a) os pennwyd dyddiad yn yr hysbysiad fel y dyddiad y bydd yr ymddiswyddiad yn effeithiol, yna'r dyddiad hwnnw; a

(b) yn unrhyw achos arall, y dyddiad pan gaiff y Cynulliad neu'r Ganolfan yr hysbysiad.

(4) Yn achos aelod sydd yn gadeirydd neu'n is-gadeirydd, rhaid i'r ymddiswyddiad y cyfeirir ato ym mharagraff (1) ddatgan os yw mewn perthynas â phenodiad yr aelod yn gadeirydd neu is-gadeirydd yn unig a chaiff y Cynulliad ganiatáu i'r person hwnnw barhau fel aelod am y cyfnod sydd heb ddirwyn i ben o gyfnod gwreiddiol y penodiad fel cadeirydd neu is-gadeirydd.

(5) Os yw'r Cynulliad o'r farn nad yw person a benododd yn gadeirydd, is-gadeirydd neu aelod arall o'r Ganolfan yn ffit neu fel arall yn alluog i gyflawni swyddogaethau'r swydd honno, caiff y Cynulliad derfynu deiliadaeth y person hwnnw o'r swydd ar unwaith drwy roi hysbysiad ysgrifenedig iddo i'r perwyl hwnnw.

(6) Os bydd y Cynulliad wedi'i fodloni bod aelod wedi bod yn absennol o 3 chyfarfod olynol o'r Ganolfan, caiff y Cynulliad derfynu deiliadaeth y swydd gan y person hwnnw ar unwaith onid yw wedi'i fodloni—

- (a) bod achos rhesymol dros yr absenoldeb; a
- (b) y bydd yr aelod yn gallu mynychu cyfarfodydd y Ganolfan o fewn y cyfryw gyfnod y mae'r Cynulliad yn ei ystyried sy'n rhesymol.

(7) Os cafodd person ei benodi'n aelod o'r Ganolfan gan y Cynulliad —

- (a) os daw i sylw'r Cynulliad fod y person wedi'i ddatgymhwyso rhag cael ei benodi o dan reoliad 5, rhaid i'r Cynulliad ar unwaith hysbysu'r person hwnnw o'r datgymhwysiad drwy hysbysiad ysgrifenedig i'r perwyl hwnnw; neu
- (b) os daw i sylw'r Cynulliad fod y person wedi'i ddatgymhwyso pan gafodd ei benodi, rhaid i'r Cynulliad ddatgan na chafodd y person ei benodi'n briodol a hysbysu'r person hwnnw yn ysgrifenedig i'r perwyl hwnnw,

a, phan ddaw'r hysbysiad hwnnw i law, bydd deiliadaeth swydd y person hwnnw, os oes un, yn terfynu a bydd yn peidio â bod yn aelod.

(8) Mae paragraffau (5) i (7) yn gymwys i aelodau cyfetholedig fel pe bai pob cyfeiriad at aelod yn gyfeiriad at aelod cyfetholedig a phob cyfeiriad at y Cynulliad yn gyfeiriad at y Ganolfan.

Datgymhwyso rhag penodi

5. Yn ddarostyngedig i reoliad 6, datgymhwysir person rhag cael ei benodi'n aelod neu'n aelod cyfetholedig —

- (a) os cafodd y person hwnnw, yn y pum mlynedd flaenorol, ei gollfarnu yn y Deyrnas Unedig o dramgwydd neu os colllarnwyd ef yn rhywle arall o dramgwydd a fyddai, pe cyflawnid ef yn unrhyw ran o'r y Deyrnas Unedig yn dramgwydd troseddol yn y rhan honno, ac yn y naill achos neu'r llall a gafodd ei ddedfrydu i gyfnod o garchar (os cafodd ei atal ai peidio) am gyfnod dim llai na thri mis heb gael y dewis o ddirwy, ac na chafodd ei ddiddymu ar apêl;
- (b) os cafodd y person hwnnw ei farnu'n fethdalwr neu os yw wedi gwneud cyfansoddiad neu drefniant gyda'i gredydwyd;
- (c) os cafodd y person hwnnw ei ddiswyddo (heb gael ei ailsefydlu), oherwydd camymddwyn o unrhyw gyflogaeth am dâl ac na fu'r diswyddiad hwnnw yn destun canfyddiad o ddiswyddiad annheg neu gamddiswyddiad gan dribiwnlys neu lys;
- (ch) os cafodd y person hwnnw ei aelodaeth fel cadeirydd, is-gadeirydd, cyfarwyddwr neu aelod o gorff gwasanaeth ieched, ei derfynu am reswm heblaw anghyflogaeth, ymddiswyddiad gwirfoddol, ad-drefnu'r corff, neu am i gyfnod y swydd y penodwyd y person hwnnw iddi ddod i ben;

- (d) os cafodd y person ei ddatgymhwyso rhag bod yn aelod o awdurdod lleol o dan adrannau 17(2)(b) neu 18(7) o Ddeddf y Comisiwn Archwilio 1998(1) (aelodau o awdurdodau lleol sy'n gyfrifol am dynnu neu awdurdodi gwariant anghyfreithlon neu a achosodd golled neu ddiffyg drwy gamymddygiad bwriadol);
- (dd) os cafodd y person hwnnw ei symud—
 - (i) o swydd ymddiriedolwr elusen neu ymddiriedolwr ar gyfer elusen drwy orchymyn a wnaed gan y Comisiynwyr Elusen neu'r Uchel Lys ar sail unrhyw gamymddwyn neu gamreoli wrth weinyddu'r elusen yr oedd y person hwnnw'n gyfrifol amdani neu yr oedd yn gyfrannog ohoni, neu y cyfrannodd y person hwnnw iddi neu a hwylusodd er ei mwyn, neu
 - (ii) o dan adran 7 o Ddeddf Diwygio'r Gyfraith (Darpariaethau Amrywiol) (yr Alban) 1990(2) (pwerau Llys y Sesiwn i ymdrin â rheoli elusennau) rhag ymwneud â rheoli neu lywio unrhyw gorff.

Diwedd datgymhwysiad

6.—(1) At ddibenion rheoliad (5)(a), bernir mai'r dyddiad collfarnu fydd y dyddiad y mae'r cyfnod a ganiateir yn gyffredinol ar gyfer gwneud apêl neu gais ynghylch y gollfarn yn dod i ben neu, os gwnaed apêl neu gais o'r fath, y dyddiad pan benderfynir yn derfynol ar yr apêl neu'r cais neu'r dyddiad pan roddir y gorau iddynt neu os metha oherwydd na chaiff yr apêl ei herlyn neu'r cais ei erlyn.

(2) At ddibenion rheoliad (5)(c), ni fernir bod person wedi bod mewn cyflogaeth am dâl yn unig oherwydd ei fod wedi dal swydd cadeirydd, is-gadeirydd, cyfarwyddwr neu aelod o unrhyw gorff gwasanaeth iechyd.

(3) Os datgymhwyswyd person oherwydd rheoliad 5(b) —

- (a) os dirymir y methdaliad ar y sail na ddylai'r person fod wedi cael ei ddyfarnu'n fethdalwr neu ar y sail bod dyledion y person wedi cael eu talu'n llawn, bydd y person hwnnw'n gymwys i gael ei benodi fel aelod ar ddyddiad y dirymiad;
- (b) os caiff person ei ryddhau o fethdaliad, bydd y person hwnnw'n gymwys i gael ei benodi fel aelod ar ddyddiad y rhyddhau;
- (c) os telir dyledion person yn llawn ac yntau wedi gwneud cyfansoddiad neu drefniant gyda'i gredydwy, bydd y person hwnnw'n gymwys i gael ei benodi fel aelod ar y dyddiad y talwyd y dyledion hynny'n llawn; ac
- (ch) os bydd person wedi gwneud cyfansoddiad neu drefniant gyda'i gredydwy, bydd y person hwnnw'n gymwys i gael ei benodi fel aelod ar derfyn pum mlynedd o'r dyddiad pan gyflawnwyd telerau'r weithred gyfansoddiad neu drefniant.

(4) Yn ddarostyngedig i baragraff (5), os yw person yn anghymwys oblegid rheoliad (5)(c), caiff y person hwnnw, ar ôl dwy flynedd o leiaf ar ôl dyddiad y diswyddo o'r gyflogaeth, wneud cais ysgrifenedig i'r Cynulliad i ddileu'r anghymhwyster, a chaiff y Cynulliad gyfarwyddo y bydd yr anghymhwyster hwnnw yn dod i ben.

(5) Os bydd y Cynulliad yn gwrthod dileu datgymhwysiad, ni chaiff y person hwnnw wneud cais pellach cyn pen dwy flynedd gan ddechrau gyda dyddiad y cais a bydd y paragraff hwn yn gymwys i unrhyw gais wedyn.

(6) Os caiff person ei ddatgymhwyso oblegid rheoliad 5(ch), daw'r person hwnnw yn gymwys i'w benodi fel aelod ar ôl dwy flynedd o ddyddiad terfyniad yr aelodaeth neu am gyfnod hirach y

(1) 1998 p.18.

(2) 1990 p.40.

Statws *This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.*

gallai y corff gwasanaeth iechyd a derfynodd yr aelodaeth ei bennu, ond caiff y Cynulliad, pan wneir cais iddo yn ysgrifenedig gan y person hwnnw, leihau cyfnod y datgymhwysiad.

(7) Mae paragraffau (4) i (6) yn gymwys i aelodau cyfetholedig fel pe bai pob cyfeiriad at y Cynulliad yn gyfeiriad at y Ganolfan.